

Ärendansvarig: Märta Molin
Handläggare: Henric Fuchs

Förslag om att utöka trafiken med sjukreselinjen mellan Ånge och Sundsvall

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar:

att uppdra till kommunalförbundet att skyndsamt utöka kapaciteten på sjukreselinjen mellan Ånge och Sundsvall från ett till två fordon vilket också möjliggör för varannantimmestrafik, till en uppskattad och ungefärlig kostnad om cirka 1,1 miljoner kronor netto (2025 års penningvärde) på årsbasis, samt

att paragrafen direktjusteras.

Ärendebeskrivning

Sedan många år tillbaka finns en mycket uppskattad och välfungerande sjukreselinje mellan Ånge och Sundsvall. Trafiken utförs med ett så kallat multifordon (ett större fordon med plats för åtta passagerare) som plockar upp patienter som ska åka från Ånge kommun till Sundsvalls sjukhus och tillbaka.

Tidigare (fram till sommaren 2025) utfördes trafiken med två fordon, vilket möjliggjorde för avgångar varannan udda timme i båda riktningarna. Inför nuvarande avtal för särskilda persontransporter (som trädde i kraft i juni 2025) gjorde kommunalförbundet bedömningen att resandet var för svagt och att det skulle räcka med ett fordon och avgångar var fjärde timme.

Ånge kommun har nu uppmärksammat Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (Din Tur) och Region Västernorrland om att restiderna, men framför allt väntetiderna, blivit orimligt långa för många patienter i kommunen.

Sjukresor är ett erbjudande som i första hand riktas till de patienter som har långa avstånd till hälso- och sjukvårdsinrättningar, och då i synnerhet till sjukhusvården. Det är av särskild vikt att våra länsinvånare med långa avstånd (i detta fall boende i Ånge kommun) har goda resmöjligheter med ett rimligt utbud.

Efter dialog med kommunalförbundet och Ånge kommun förordar förvaltningen Regional utveckling att kommunalförbundet får i uppdrag att skyndsamt beställa den kapacitet som möjliggör varannantimmestrafik mellan Ånge och Sundsvall,

Datum
2025-11-07**Dnr**
25RUN730**Sida**
2(3)

vilket skulle innebära en återgång till den trafikkapacitet som fanns innan sommaren 2025.

Enligt kommunalförbundets översiktliga och preliminära beräkningar skulle en utökning av kapaciteten, från fyratimmars- till tvåtimmarstrafik på linjen, medföra en kostnadsökning om cirka 1,1 miljoner kronor netto (efter att intäkter dragits av produktionskostnaderna) per år.

Under de senaste 15 åren har förvaltningen Regional utveckling tillsammans med nämnden bedrivit ett uthålligt och framgångsrikt arbete med att göra länets sjukresor mer trafiksäkra, klimatsmarta och kostnadseffektiva – både för invånarna och för regionen. Arbetet har lett till en rad kvalitetshöjande åtgärder och även kraftigt sänkta kostnader, från en mycket hög nivå. Förvaltningen menar därför att det är rimligt att återinrätta samma transportkapacitet och utbud.

Bakgrund

Sedan ungefär 15 år tillbaka arbetar förvaltningen Regional utveckling med att utveckla erbjudandet om sjukresor i enlighet med lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor. Kring 2012 formulerades ett sjustegsprogram för att göra länets sjukresor mer trafiksäkra, klimatsmarta samt mer kostnadseffektiva för både sjukresenärerna och regionen.

Det finns sedan många år tillbaka ett tydligt erbjudande om att åka sjukresa med tåg och buss kostnadsfritt, vilket vänder sig till hela länets befolkning. Vidare har administrationen av sjukresor lyfts bort (2019) från sjukvården (vilket sparar och sparar tusentals timmar i administrativt arbete) samt att erbjudandet om sjukresa med taxi behövsprövas av en central bedömningsfunktion i Ånge.

Sjukreselinjen i Ånge har också varit en förlaga för införandet av flera linjer, exempelvis mellan Timrå-Sundsvall och Kramfors/Härnösand-Sundsvall.

När kostnaderna för sjukresor med taxi inom länet var som högst (kring 2019) var de nästan dubbelt så höga som Region Västernorrlands finansiering av Norrtågstrafiken.

	2010	2019	2024
Antal taxiresor	151 000	187 000	124 000
Ungefärlig kostnad aktuellt år	43 000 000 kr	75 000 000 kr	68 000 000 kr
Kostnadsökning (KPI) index	100	106,7	148,15

Tabell: Utveckling av sjukresor med taxi mellan 2010–2024

Datum
2025-11-07**Dnr**
25RUN730**Sida**
3(3)

Om antalet sjukresor med taxi hade varit på samma nivå 2024, som de var 2019 (187 000 resor med taxi), hade kostnaden uppgått till drygt 105 miljoner kronor i stället för 68 miljoner kronor – en skillnad om 37 miljoner kronor på ett år.

Det systematiska och uthålliga arbete som utförts de senaste 15 åren har effektiviserat erbjudandet och administrationen av sjukresor utan att sänka kvaliteten eller resenärernas nöjdhet (vilken mäts och följs upp systematiskt i KOLBAR varje månad).

Förvaltningens bedömning

Arbetet med att utveckla och optimera erbjudandet sjukresor har varit mycket framgångsrikt över tid och har fått ett stort genomslag från och med 2019. Framgångsfaktorerna har bland andra varit samverkan med de norra regionerna och SKR, centralisering av bedömning och administration, införande av fler sjukreselinjer, prioritering av sjukresenärer med långa avstånd och multisjuka som behöver åka ofta.

Det är därför bekymmersamt att sjuka patienter som dessutom behöver resa långt och ska vänta länge, både efter ankomst i Sundsvall och vid hemresan.

Utöver den redan kraftiga ekonomiska effektivisering som gjorts för sjukresor med taxi prognostiserar kommunalförbundet (i tertialrapport 2, januari-augusti 2025) på ett kraftigt överskott och ytterligare sänkta kostnader, dels beroende på färre resor, dels med anledning av drivmedelsindex (vilket har sjunkit de senaste åren).

Förvaltningen förordar att sjukreselinjen mellan Ånge-Sundsvall förstärks till tidigare nivåer och bedömer samtidigt att det med marginal bör finnas ett ekonomiskt utrymme att göra så.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Sjukreselinje 190 Ånge-Sundsvalls sjukhus

Beredning

Regionala utvecklingsnämnden: den 18 november

Delges

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län
Ånge kommun
Ärendansvarig
Handläggaren